

**МАТЕРІАЛИ МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ
ЗА ВІЛЬНИМ ВИБОРОМ СТУДЕНТА
“ПРОВІДНІ ТЕНДЕНЦІЇ СУЧАСНОГО БРИТАНСЬКОГО РОМАНУ”**

(І курс, II семестр, ОКР «Магістр». Середня освіта)

доц. Сенчук І.А.

I. ТЕМИ І ПЛАНИ ЛЕКЦІЙ

Лекція 1. Літературний процес у Великій Британії кінця XX – початку XXI століть.

1. Культурно-історичні координати сучасної літератури у Великій Британії.
2. Актуальні літературно-критичні підходи до вивчення сучасної художньої літератури.

Лекція 1. Постмодернізм у британській літературі останніх десятиліть XX ст.

1. Національна специфіка становлення постмодернізму в літературі Великої Британії.
2. Жанрова багатомірність британського постмодерністичного роману.

Лекція 3-4. Поетика британського університетського роману: Д. Лодж, М. Бредбері.

1. Поняття і генеза університетського роману в британській літературі.
2. Сучасний університетський роман і академічне літературознавство.
3. Творчість М. Бредбері в контексті університетської прози.

Лекція 5-7. Історичний дискурс у британському романі зламу XX–XXI ст.

1. Репрезентація історії в художній літературі: поняття «фікційна історія» та «історіографічний метароман».
2. Постмодерна рецепція історії в романах М. Бредбері.
3. Особливості історіографічного роману Г. Свіфта.
4. Концепція історичного часу в романах Дж. Барнса.

Лекція 8-9. Конфігурація сучасного британського біографічного роману.

1. Генеза біографічного письма в англійській літературі.
2. Наративна конфігурація сучасного біографічного роману.
3. Металітературні модифікації біографічного роману Дж. Барнса «Папуга Флобера».
4. Трансформації біографічного жанру в творчості П. Акройда.

Лекція 10-13. Мультикультуралізм і сучасний британський роман.

1. Мультикультурний контекст сучасної британської літератури.
2. Постколоніальна складова мультикультурного дискурсу. Художня модель картини світу в романах В.С. Найпола. Проблематика творчості Т. Мо.
3. Романна творчість С. Рушді в контексті британського художнього мультикультуралізму.
4. Проблема гібридної ідентичності в творчості Г. Курейші.
5. Поетика оповіді та проблематика романів К. Ішігуро.

Лекція 14-16. Фемінний дискурс сучасної британської літератури.

1. Британське жіноче письмо другої половини XX – початку XXI ст.
2. Проблематика та художня своєрідність романної творчості Доріс Лессінг.
3. Поєднання історичного і психологічного дискурсів у романах А.С. Байетт.
4. Проблематика і поетологічні особливості романів М. Дребл.

Модуль: «Провідні тенденції сучасного британського роману».

• РЕКОМЕНДОВАНА ХУДОЖНЯ ЛІТЕРАТУРА:

1. Лодж Д. Обмін місцями. / Маленький світ. / Автор, автор.
2. Бредбері М. Людина історії. / Доктор Кримінале.
3. Барнс Дж. Історія світу в 10 ½ розділах. / Папуга Флобера.
4. Акройд П. Чаттертон. / Останній заповіт Оскара Вайлда. / Лондон. Біографія.
5. Найпол В.С. Таємниця прибуття. / Шлях у світ.
6. Рушді С. Діти опівночі. / Останній подих мавра.
7. Курейші Г. Будда з передмістя. Мій син – фанатик.
8. Ішігуро К. Блідий гірський красвид. / Не відпускай мене.
9. Лессінг Д. Трава співає. / Марта Квест. / П'ята дитина. / Бен серед людей.
10. Байетт А.С. Одержимість.

• РЕКОМЕНДОВАНА КРИТИЧНА ЛІТЕРАТУРА:

1. Бандровська О. Т. Творчість Девіда Лоджа і академічний контекст. – Київ : Генеза, 1998. – 99 с.
2. Бандровська О. Трансформації біографічного жанру в творчості Пітера Акройда / О. Бандровська // Записки Наукового товариства імені Шевченка Т. ССXLVI. Праці Філологічної секції. – Львів, 2003.
3. Бредбері М. Британський роман нового часу / Малколм Бредбері. – К. : Ксенія Сладкевич, 2011. – 480 с.
4. Бурко В. Художні моделі світу у постколоніальному романі (Дж. Рис, Ч. Ачебе, В. Найпол) : автореф. дис... канд. філол. наук : 10.01.06 / В. Бурко; Терноп. нац. пед. ун-т ім. В. Гнатюка. – Т., 2011. – 20 с.
5. Горлач М. Концепт «Інший» у романній творчості Доріс Лессінг : автореф. дис... канд. філол. наук : 10.01.04 / М. Горлач ; Таврійський нац. ун-т ім. В.І. Вернадського. – Сімферополь, 2013. – 20 с.
6. Дробіт І. Історичний дискурс у британському романі 80-90-х років ХХ ст. : автореф. дис... канд. філол. наук : 10.01.04 / І. Дробіт ; Київ. нац. ун-т ім. Т.Шевченка. – К., 2010. – 20 с.
7. Жлуктенко Н. Ноктюрни Казуо Ішігуро: транспозиція у постмодернізм [Електронний ресурс] / Н. Жлуктенко. – Режим доступу : [http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Lits_2013_39\(1\)_50.pdf](http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Lits_2013_39(1)_50.pdf)
8. Зарубіжні письменники. Енциклопедичний довідник. У 2 т. / За ред. Н. Михальської та Б. Щавурського. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2005.
9. Колесник Г. Модифікація жанру біографії у творчості Пітера Акройда : автореф. дис... канд. філол. наук : 10.01.04 / Г. Колесник ; НАН України, Інститут літер-ри ім. Т.Г. Шевченка. – К., 2008. – 20 с.
10. Література Англії ХХ століття: навч. посібник / за ред. К.О. Шахової. – К.: Либідь, 1993.
11. Мазін Д. Поетика романів Салмана Рушді : автореф. дис... канд. філол. наук : 10.01.04 / Д. Мазін ; Київ. нац. ун-т ім. Т.Шевченка. – К., 2003. – 20 с.
12. Мурашковски С. «Сэр Видиа»: література факта или форма соціального расследования? [Електронний ресурс] / С. Мурашковски. – Режим доступу : <http://www.zpu-journal.ru/e-zpu/2009/5/Murashkovsky/>
13. Петрусь О. Особливості наративної стратегії в біографічній прозі Пітера Акройда : автореф. дис... канд. філол. наук : 10.01.04 / О. Петрусь. – Дніпропетровськ, 2008. – 20 с.
14. Подкоритова О. Філософсько-ідеологічні засади творчості Доріс Лессінг: пошуки ідеалу // Вісник Житомирського державного університету. Філологічні науки. – 2009. – Вип. 46. – С. 175-179.
15. Усенко О. Японський компонент імагологічної проблематики творчості Кадзуо Ішігуро : автореф. дис... канд. філол. наук : 10.01.05 / О. Усенко. – Дніпропетровськ, 2014. – 20 с.
16. A Companion to the British and Irish Novel. 1945–2000 / ed. by V.W. Shaffer. – Oxford : Blackwell Publishing, 2005. – 583 p.
17. McHale B. Postmodernist Fiction / Brian McHale. – London & New York : Routledge, 1993. – 264 p.
18. Morace R. A. The Dialogic Novels of Malcolm Bradbury and David Lodge / Robert A. Morace. – Carbondale, IL : Southern Illinois University Press, 1989. – 223 p.
19. Waugh P. Metafiction: The Theory and Practice of Self-conscious Fiction / Patricia Waugh. – London: Routledge, 2002. – 192 p.
20. Waugh P. The Harvest of the Sixties: English Literature and Its Background 1960-1990. – Oxford, 1995.

II. ТЕМИ І ПЛАНИ ЛЕКЦІЙ-ДИСКУСІЙ

Тема 1: Роман «Обмін місцями» Д. Лоджа в контексті університетської прози.

1. Проблематика та система персонажів роману Д. Лоджа «Обмін місцями».
2. Характеристика сучасного університету в романі Д. Лоджа «Обмін місцями»: зміст університетської освіти; викладацька робота, академічна кар'єра, функціонування кафедри; університет як двоєдність викладач-студент.
3. Зіткнення англійської та американської культур у романі Д. Лоджа «Обмін місцями».
4. Особливості оповідної структури роману Д. Лоджа «Обмін місцями».
5. «Обмін місцями» Д. Лоджа як комічний «роман ідей»: поетологічні особливості.

Тема 2: Металітературні модифікації біографічного роману Дж. Барнса «Папуга Флобера».

1. Генеза біографічного письма. Жанрові особливості сучасного «біографічного роману».
2. Інтерпретація постаті Гюстава Флобера в романі Дж. Барнса «Папуга Флобера».
3. Особливості оповідної структури роману Дж. Барнса «Папуга Флобера».
4. Роман Дж. Барнса «Папуга Флобера» як «напівкритичний, напівхудожній постмодерністичний метатекст».

Тема 3: Проблема мультикультурної ідентичності в романі Г. Курейші «Будда з передмістя».

1. Мультикультуралізм у сучасній британській літературі.
2. Проблематика роману Г. Курейші «Будда з передмістя».
3. Проблема гібридної ідентичності в романі Г. Курейші «Будда з передмістя»:
 - а) Керім Емір як яскравий приклад «гібридної ідентичності» – культурна і сексуальна гібридність героя; тема расизму.
 - б) Гарун та Анвар: гібридність іммігрантів першого покоління.
 - в) Жіночі образи в романі і проблема ідентичності.
4. Поетика оповіді в романі Г. Курейші «Будда з передмістя».
5. Функціонування топосу мегаполіса в романі Г. Курейші «Будда з передмістя».
6. Соціокультурне тло роману Г. Курейші «Будда з передмістя».

III. ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ (РЕФЕРАТ)

Кожному студенту пропонується обрати тему для самостійного опрацювання впродовж семестру і написати реферат обсягом не менше 10 сторінок, який повинен містити аналіз художнього твору або теоретичної праці, список використаної літератури.

ТЕМИ рефератів:

1. Літературознавчі погляди Д. Лоджа.
2. Особливості оповідної структури роману Д. Лоджа «Обмін місцями».
3. Поетика історичного дискурсу в романі М. Бредбері «Доктор Кримінале».
4. Поетика роману М. Бредбері «Людина історії».
5. Принцип постмодерністичної чутливості в романі Дж. Барнса «Папуга Флобера».
6. Історія і міф в романі Дж. Барнса «Історія світу в 10 ½ розділах».
7. Трансформація біографічного жанру в творчості П. Акройда: «Чаттертон».
8. Особливості оповідної структури роману П. Акройда «Останній заповіт Оскара Вайлда».
9. Тематика і проблематика роману В.С. Найпола «Таємниця прибуття».
10. Художні особливості роману С. Рушді «Останній подих мавра».
11. Особливості оповідної побудови роману С. Рушді «Діти опівночі».
12. Образ дому в романі К. Ішігуро «Не відпускай мене».
13. Поетика оповіді в романі К. Ішігуро «Блідий гірський краєвид».
14. Проблема мультикультурної ідентичності в романі Г. Курейші «Будда з передмістя».
15. Топос Лондона в романі Г. Курейші «Будда з передмістя».
16. Колоніальна тематика роману Д. Лессінг «Трава співає».
17. Проблематика роману Д. Лессінг «П'ята дитина».
18. Поетика роману А.С. Байетт «Одержимість».

IV. РОЗПОДІЛ БАЛІВ

Поточне тестування та самостійна робота					Залік
Модуль	Активність під час лекцій-дискусій	Опитування прочитаних худ. творів	Конспект лекцій	Реферат	
30	30	25	10	5	100

V. ПИТАННЯ ДО ЗАЛІКУ

1. Сучасний британський роман: провідні тенденції розвитку.
2. Культурно-історичні координати сучасної літератури у Великій Британії.
3. Жанрова багатомірність британського постмодерністичного роману.
4. Поетика англійського університетського роману: Д. Лодж, М. Бредбері.
5. Проблематика і поетика романів університетської трилогії Д. Лоджа.
6. Роман «Обмін місцями» Д. Лоджа: проблематика та особливості оповідної структури.
7. Творчість М. Бредбері в контексті університетської прози.
8. Історичний дискурс в англійському романі 80-90-х років ХХ ст.
9. Сучасний британський історіографічний роман: тенденції розвитку.
10. Рецепція історії в романах М. Бредбері.
11. Особливості історіографічного роману Г. Свіфта.
12. Концепція історичного часу в романах Дж. Барнса.
13. Конфігурація сучасного біографічного роману: Дж. Барнс, П. Акройд.
14. Наративна конфігурація біографічного роману Дж. Барнса «Папуга Флобера».
15. П. Акройд як автор літературних біографій і біографічних романів.
16. Трансформація біографічного роману в творчості П. Акройда.
17. Мультикультурний контекст сучасної британської літератури.
18. Особливості функціонування топосу мегаполіса в британському мультикультурному романі.
19. Проблема гібридної ідентичності в мультикультурній британській літературі.
20. Художня модель картини світу в романах В.С. Найпола.
21. Поетика та проблематика романів С. Рушді.
22. Проблематика і поетика оповіді в романах К. Ішігуро.
23. Проблема мультикультурної ідентичності в творчості Г. Курейші.
24. Проблематика і поетологічні особливості роману Г. Курейші «Будда з передмістя».
25. Тематика і проблематика творчості Т. Мо.
26. Фемінний дискурс сучасної британської літератури.
27. Проблематика та художня своєрідність творчості Доріс Лессінг.
28. Концепт «Інший» у діалогії Д. Лессінг «П'ята дитина» і «Бен серед людей».
29. Поєднання історичного і психологічного дискурсів у романах А.С. Байетт.
30. Проблематика і поетологічні особливості романів М. Дреббл.

Вимоги до студента на заліку:

1. Студент повинен прочитати не менше 3 художніх творів із запропонованого списку.
2. Студент повинен написати реферат на одну із запропонованих тем.
3. Студент повинен знати загальні тенденції розвитку сучасного британського роману.
4. Студент повинен уміти вирізняти специфічні особливості в еволюції творчості письменника; аналізувати композиційну будову, поетологічні особливості, систему персонажів літературного твору.